

John Bjarne Jordal

Undersøkelser av noen kulturlandskap i Aukra og Averøy, Møre og Romsdal i 2015

Rapport J. B. Jordal nr. 1 - 2016

<i>Utførende konsulent:</i> Biolog J.B. Jordal AS	<i>Kontaktperson:</i> John Bjarne Jordal	<i>ISBN-nummer:</i> 978-82-92647-44-9 (pdf)
<i>Oppdragsgiver:</i> Fylkesmannen i Møre og Romsdal	<i>Kontaktperson hos oppdragsgiver:</i> Geir Moen	<i>Dato:</i> 05.03. 2016
<i>Referanse:</i> Jordal, J. B. 2016. Undersøkelser av noen kulturlandskap i Aukra og Averøy, Møre og Romsdal i 2015. Rapport J.B. Jordal nr. 1 - 2016. 34 s.		
<i>Referat:</i> På oppdrag av Fylkesmannen i Møre og Romsdal er det gjennomført undersøkelser av kulturlandskap i to kystområder, ett i Aukra og ett i Averøy. Utenfor Småge og Horrem i Aukra er det undersøkt og beskrevet 13 øyer med kystlynghei, som inngår i et nasjonalt referanseområde for kystlynghei. Alle disse fikk verdi B (viktig). I Averøy er det beskrevet fem lokaliteter på og rundt Sør-Ramsøya, to kystlynghei, to naturbeitemark og én strandeng og strandsump (beitet). Også alle disse fikk verdi B.		
<i>Emneord:</i> Biologisk mangfold Kulturlandskap Kystlynghei Naturbeitemark Averøy, Aukra		

Framsida øverst: Lamholmen ved Småge i Aukra kommune. Denne har en mosaikk av kystlynghei og naturbeitemark og var godt beitet av utegangarsau ved besøket. Nederst: På Sør-Ramsøya i Averøy er det mest kystlynghei, men også litt grasmarker som her har vært ryddet for stein en gang i tida. Foto: John Bjarne Jordal.

Forord

Biolog John Bjarne Jordal har utført et oppdrag med kartlegging av kulturlandskap på kysten for Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Holmene vest for Småge og Horrem i Aukra er undersøkt fordi de inngår i et nasjonalt referanseområde i handlingsplan for kystlynghei, hvor det er ønskelig med gode grunnlagsdata for framtidig skjøtsel. Sør-Ramsøya og nærliggende områder i Averøy er undersøkt fordi undersøkelsene her er gamle, mangelfulle og ikke tilfredsstillende dagens behov for presisjon, og fordi det er aktuelt med tilskudd til skjøtsel for å bevare biomangfold.

Kontaktperson hos oppdragsgiver har vært Geir Moen. Oddmund Oterhals, Kirsti Moe Oterhals (Aukra) og Magne Ramsøy (Averøy) takkes for båttransport og mange nyttige opplysninger om områdene.

Sunndalsøra, 05.03.2016

John Bjarne Jordal

Innhold

FORORD	3
INNHold	4
1 INNLEDNING.....	5
1.1 Bakgrunn	5
1.2 Formål	5
2 METODE	6
2.1 Eksisterende kunnskap	6
2.2 Undersøkelser i 2015.....	6
2.3 Rapportering.....	6
3 RESULTAT	7
3.1 Aukra.....	7
1 Bekkerholmen	7
2 Buøya	8
3 Kjøllingen.....	9
4 Lamholmen.....	10
5 Nordre Helløya (Smågehelløya).....	11
6 Ospholmen (Ospøya).....	12
7 Skipholmen.....	13
8 Søndre Helløya (Horremshelløya)	14
9 Teistholmen vestre.....	15
10 Teistholmen østre	16
11 Vestre Risøya (Smågerisøya).....	17
12 Vetholmen.....	18
13 Østre Risøya (Horremsrисøya).....	19
3.2 Averøy	20
14 Averøy: Orøya	21
15 Averøy: Sør-Ramsøya, kystlynghei	22
16 Averøy: Sør-Ramsøya sørøst, naturbeitemark	23
17 Averøy: Sør-Ramsøya sørøst, strandeng	24
18 Averøy: Sør-Ramsøya: Sør-Dragen	24
3.3 Bilder.....	27
4 KILDER.....	34

1 *Innledning*

1.1 *Bakgrunn*

Smågeområdet i Aukra er utvalgt som nasjonalt referanseområde i handlingsplan for kystlynghei (Kaland & Kvamme 2013). Dette inkluderer ifølge planen også holmene utenfor Småge og Horrem. Området på selve Småge er kartlagt tidligere, mens bare noen få av holmene utenfor er undersøkt, og disse undersøkelsene er gamle (Jordal 2002). På grunn av områdets status er det behov for bedre biologisk beskrivelse av holmene. Sør-Ramsøya i Averøy er et gammelt kulturlandskap som er undersøkt i 1996 (Jordal & Gaarder 1997, Gaarder & Oldervik 2003) og ei slåttemark i 2013 (Folden & Oldervik 2013, 2014). Beskrivelse av arealene utenom slåttemarka var mangelfulle og en oppdatering ønskelig. Generasjonsskifte og satsing på sau har her aktualisert tilskudd til bevaring av kulturlandskapsverdiene, og mer presis biologisk beskrivelse er dermed ønskelig også av denne grunn.

Tabell 1. Oversikt over tidligere naturtypelokaliteter i de undersøkte områdene.

Kommune	Lokalitet	IID	Naturtype	Undersøkt
Aukra	Småge: Smågehelløya (Nordre Helleøya)	BN00000179	Kystlynghei	20.09.2000
Aukra	Småge: Smågerisøya (Vestre Risøya)	BN00000182	Kystlynghei	15.10.1996
Averøy	Sør-Ramsøya	BN00013425	naturbeitemark	18.10.1996
Averøy	Sør-Ramsøya: Ramtua	BN00088413	slåttemark	15.09.2013

1.2 *Formål*

Formålet med den foreliggende rapporten er å undersøke og beskrive biologiske forhold (naturtyper, arter) i de aktuelle områdene, avgrense og verdisette lokalitetene i forhold til forvaltningens behov og vurdere behovet for skjøtsel.

2 *Metode*

2.1 *Eksisterende kunnskap*

Eksisterende informasjon ble gjennomgått, jf. innledninga.

2.2 *Undersøkelser i 2015*

20.09.2015 ble holmene utenfor Småge og Horrem i Aukra befart med båt. Etter faktaark for naturtypekartlegging av des. 2014 er nedre grense for kartlegging av fattig kystlynghei 10 dekar. Tilsvarende størrelse er også nødvendig for å gi forgrunnlag for én sau gjennom året, eller noen få sauer i vekstsesongen. I forståelse med oppdragsgiver har man derfor kun undersøkt holmer hvor arealet kystlynghei (eksklusive bl.a. strandberg) er over 10 dekar. 24.09.2015 ble Sør-Ramsøya i Averøy med nærområdet befart, delvis vha. båt.

Behov for skjøtsel/endringer i skjøtsel ble vurdert under befaringene. Foreliggende rapport er laget som en enkel sammenstilling etter befaringa.

2.3 *Rapportering*

Kartlagte naturtypelokaliteter er beskrevet etter standard metodikk fra Miljødirektoratet. I terrenget er det målt en rekke kartkoordinater ved hjelp av håndholdt GPS som støtte for avgrensing av lokaliteter. Ortofoto og økonomisk kart er brukt til å kontrollere og forbedre avgrensingene, noe som er utført i kartprogrammet QGIS. Avgrensningsnøyaktighet er oppgitt. Informasjonen blir presentert på nettbaserte kart og databaser (primærdatabase: <http://kart.naturbase.no/>). Rapporten er tilgjengelig på www.jbjordal.no. Artsdata er gjort tilgjengelig i Artskart (Artsdatabanken & GBIF 2016).

3 Resultat

3.1 Aukra

Tabell 2. Oversikt over undersøkte holmer utenfor Småge 20.09.2015.

Num-mer	Lokalitet	Posisjon	Naturtype
1	Bekkerholmen	LQ 850 666	kystlynghei
2	Buøya	LQ 850 647	kystlynghei
3	Kjøllingen	LQ 850 655	kystlynghei
4	Lamholmen	LQ 860 647	kystlynghei
5	Nordre Helløya (Smågehølløya)	LQ 870 647	kystlynghei
6	Ospholmen (Ospøya)	LQ 880 648	kystlynghei
7	Skipholmen	LQ 862 646	kystlynghei
8	Søndre Helløya (Horremshølløya)	LQ 873 645	kystlynghei
9	Teistholman, vestre	LQ 856 666	kystlynghei
10	Teistholmen, østre	LQ 860 666	kystlynghei
11	Vestre Risøya (Smågerisøya)	LQ 857 638	kystlynghei
12	Vetholmen	LQ 861 658	kystlynghei
13	Østre Risøya (Horremsrissøya)	LQ 867 640	kystlynghei

1 Bekkerholmen

IID: (NY)
Posisjon: LQ 850 666
Naturtype(r): D07 kystlynghei
Delnaturtype(r): D0708 fattig fukthei (90%), D0713 fattig tørrhei (10%)
Verdi: B (viktig)
Undersøkt sist: 20.09.2015

Områdebeskrivelse:

Innledning: Beskrivelsen er skrevet av John Bjarne Jordal 20.01.2016, basert på eget feltarbeid 20.09.2015, som del av et oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten er en øy som ligger nordvest for ferjeleiet på Småge og er en del av skjærgården på vestsida av Gossen. Den inngår i Småge-området i Aukra som er nasjonalt referanseområde for kystlynghei. Lokaliteten grenser til strandberg/sjø på alle kanter. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis (www.ngu.no). Løsmassene består av et oftest tynt og usammenhengende lag marine avsetninger med noe torvjord ovenpå. Lokaliteten ligger i sørboreal vegetasjonssone (SB) og dessuten i sterkt oseanisk vegetasjonssesksjon (O3). Avgrensinga er basert på ortofoto og GPS-målinger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er kystlynghei. Delnaturtyper er fattig fukthei (dominerende, 90%), og fattig tørrhei (10%). Lyngen er 10-20 cm høy i brente partier og fukthei, og opptil 50 cm høy i ubrente, tørrere partier (<5%). Kystlynghei er sterkt truet (EN) på rødlista for naturtyper, og er også utvalgt naturtype. Fuktig hei har røsslyng, bjønnskjegg, skrubbær og klokkeklyng, og tørr hei bl.a. melbær. Øya er nesten uten trær, det ble bare funnet ørevier.

Artsmangfold: Av planter var det stort sett vidt utbredte lyngplanter og engarter, bl.a. ble det funnet heistarr.

Bruk, tilstand og påvirkning: Øya var ikke beitet i 2015 (men trolig beitet tidligere), og hevdene var ganske ulik alt etter som det var brent eller ikke (høy lyng). Sørsida var ganske hardt brent.

Fremmede arter: Det ble ikke observert fremmede arter.

Skjøtsel og hensyn: Beiting bør opprettholdes for å bevare lyngheia, og hindre gjengroing. Lyngheia bør svis etter behov.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av et betydelig areal av åpne, beitede lyngheier i området. Noe av dette gror igjen rundt omkring i nærområdene.

Verdibegrunnelse: Vurderinga er gjort etter revidert faktaark for kystlynghei pr. desember 2014. Lokaliteten får lav vekt på størrelse (kalkfattig og 10-100 da), høy vekt på tilstand og påvirkning/bruk og ingen vekt på rødlistearter. Den får derfor verdi B (viktig).

2 Buøya

IID: (NY)

Posisjon: LQ 850 647

Naturtype(r): D07 kystlynghei (90%), D04 naturbeitemark (5%)

Delnaturtype(r): D0708 fattig fukthei (70%), D0713 fattig tørrhei (20%), D0430 fattig beiteeng (5%)

Verdi: B (viktig)

Undersøkt sist: 20.09.2015

Områdebeskrivelse:

Innledning: Beskrivelsen er skrevet av John Bjarne Jordal 20.01.2016, basert på eget feltarbeid 20.09.2015, som del av et oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten er en øy som ligger sørvest for Småge og vest for Horrem og er en del av skjærgården på vestsida av Gossen. Den inngår i Småge-området i Aukra som er nasjonalt referanseområde for kystlynghei. Lokaliteten grenser til strandberg/sjø på alle kanter. Berggrunnen består delvis av amfibolitt og glimmerskifer (www.ngu.no). Løsmassene består av et oftest tynt og usammenhengende lag marine avsetninger med noe torvjord ovenpå. Lokaliteten ligger i sørboreal vegetasjonssone (SB) og dessuten i sterkt oseanisk vegetasjonssesksjon (O3). Avgrensinga er basert på ortofoto og GPS-målinger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er hovedsakelig kystlynghei (ca. 90%), med noen flekker med grasdominerte partier som kan karakteriseres som naturbeitemark (ca. 5%), ellers små strandenger og tangvoller. Delnaturtype er for det meste fattig fukt-
hei (ca. 70%), ellers fattig tørrhei (ca. 20%) og frisk beiteeng (5%). Det er stedvis en god del smyle i heia, trolig pga. tidligere sviing. Lyngen er lav til middels høy. Kystlynghei er sterkt truet (EN) og kulturmarkseng er sårbar (VU) på rødlista for naturtyper, og kystlynghei er også utvalgt naturtype. Av tre- og buskslag ble det notert einer og sitkagran, men øya er nesten uten trær.

Artsmangfold: Av planter var det stort sett vidt utbredte lyngplanter og engarter, bl.a. ble det funnet blåklokke, gulaks, gulflatbelg, legeveronika, svartknoppurt og sverdlilje (i stranda). Av andre arter kan nevnes beitemarkssoppen bronserødspore og den nokså oseaniske kysttvebladmosen (skyggefulle bergknauser). Potensialet for å finne flere beitemarkssopp regnes som middels. Oterstier ble sett.

Bruk, tilstand og påvirkning: Øya har stedvis vært brent. Ingen dyr ble observert og vegetasjonen var preget av manglende beiting i 2015. Et lite skjul med blikktak er omgitt av nitrofil vegetasjon og har trolig vært brukt til tilleggsforing.

Fremmede arter: Det ble observert spredt sitkagran.

Skjøtsel og hensyn: Beiting bør opprettholdes på et nivå som er tilstrekkelig for å bevare både lyngheia og den gras- og urterike vegetasjonen, og hindre gjengroing. Lyngheia bør svis etter behov. Sitkagran bør fjernes.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av et betydelig areal av åpne, beitede lyngheier i området. Noe av dette gror igjen rundt omkring i nærområdene.

Verdebegrunnelse: Vurderinga er gjort etter revidert faktaark pr. desember 2014. Lokaliteten får lav vekt på størrelse (kalkfattig og 10-100 da), høy vekt på tilstand, middels vekt på påvirkning/bruk og ingen vekt på rødlistearter. Den får derfor verdi B (viktig).

3 Kjøllingen

IID: (NY)

Posisjon: LQ 850 655

Naturtype(r): D07 kystlynghei (90%), D04 naturbeitemark (10%)

Delnaturtype(r): D0708 fattig fukt-
hei (50%), D0713 fattig tørrhei (40%), D0430 fattig
beiteeng (10%)

Verdi: B (viktig)

Undersøkt sist: 20.09.2015

Områdebeskrivelse:

Innledning: Beskrivelsen er skrevet av John Bjarne Jordal 20.01.2016, basert på eget feltarbeid 20.09.2015, som del av et oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten er en øy som ligger vest/sørvest for ferjeleiet på Småge og er en del av skjærgården på vestsida av Gossen. Den er nesten delt på midten, men henger såvidt sammen og er dermed én lokalitet. Den inngår i Småge-området i Aukra som er

nasjonalt referanseområde for kystlynghei. Lokaliteten grenser til strandberg/sjø på alle kanter. Berggrunnen består delvis av amfibolitt og glimmerskifer (www.ngu.no). Løsmassene består av et oftest tynt og usammenhengende lag marine avsetninger med noe torvjord ovenpå. Lokaliteten ligger i sørboreal vegetasjonssone (SB) og dessuten i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon (O3). Avgrensinga er basert på ortofoto og GPS-målinger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er hovedsakelig kystlynghei (90%) og litt naturbeitemark (ca. 10%), samt fragmenter av strandeng. Delnaturtyper er fattig fukthei (50%), fattig tørrhei (40%), 10% frisk fattigeng (10%) i tillegg til strandberg hvor bare vegetasjonsdekte partier er inkludert i avgrensinga. Kystlynghei er sterkt truet (EN) og kulturmarkseng er sårbar (VU) på rødlista for naturtyper, og kystlynghei er også utvalgt naturtype. Øya er i praksis uten trær, men det finnes einer.

Artsmangfold: Av planter var det stort sett vidt utbredte lyngplanter og engarter, bl.a. ble det funnet gulaks, gulflatbelg, gåsemure, hanekam, kusymre, saltsiv og smalkjempe. Det er potensielle for å finne beitemarkssopp på noen små grasflekker.

Bruk, tilstand og påvirkning: Saueskitt ble observert, men det var ingen sau på øya ved besøket i 2015. Et lite parti synes å være brent. Ca. 50-60% av arealet utenom strandberga hadde middels høy røsslyng (20-30 cm).

Fremmede arter: Det ble ikke observert fremmede arter.

Skjøtsel og hensyn: Lokaliteten bør beites, og evt. svis etter behov.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av et betydelig areal av åpne, beitede lyngheier i området. Noe av dette gror igjen rundt omkring i nærområdene.

Verdibegrunnelse: Vurderinga er gjort etter revidert faktaark pr. desember 2014. Lokaliteten får lav vekt på størrelse (kalkfattig og 10-100 da), høy vekt på tilstand og påvirkning/bruk og ingen vekt på rødlistearter. Den får derfor verdi B (viktig).

4 Lamholmen

IID:	(NY)
Posisjon:	LQ 860 647
Naturtype(r):	D07 kystlynghei (80%), D04 naturbeitemark (2%)
Delnaturtype(r):	D0708 fattig fukthei (20%), D0713 fattig tørrhei (60%), D0430 fattig beiteeng (20%)
Verdi:	B (viktig)
Undersøkt sist:	20.09.2015

Områdebeskrivelse:

Innledning: Beskrivelsen er skrevet av John Bjarne Jordal 20.01.2016, basert på eget feltarbeid 20.09.2015, som del av et oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten er en øy som ligger sørvest for Småge og vest for Horrem og er en del av skjærgården på vestsida av Gossen. Den inngår i Småge-området i Aukra som er nasjonalt referanseområde for kystlynghei. Lokaliteten grenser til strandberg/sjø på alle kanter. Berggrunnen består delvis av amfibolitt og glimmerskifer

(www.ngu.no). Løsmassene består av et oftest tynt og usammenhengende lag marine avsetninger med noe torvjord ovenpå. Lokaliteten ligger i sørboreal vegetasjonssone (SB) og dessuten i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon (O3). Avgrensinga er basert på ortofoto og GPS-målinger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er hovedsakelig kystlynghei (80%), men dels også naturbeitemark (20%). Delnaturtyper er fattig fukthei (20%), fattig tørrhei (60%) og dels fattig beiteeng (20%). Lyngen er kort og dels ganske tett, ofte rundt 20 cm høy. Kystlynghei er sterkt truet (EN) og kulturmarkseng er sårbar (VU) på rødlista for naturtyper, og kystlynghei er også utvalgt naturtype. Av tre- og buskslag ble det notert død sitkagran, men øya er i praksis uten trær.

Artsmangfold: Av planter var det stort sett vidt utbredte lyngplanter og engarter, ellers ble det funnet dvergsmyle. Av beitemarkssopp ble det funnet skjelljordtunge. Potensialet for å finne flere beitemarkssopp regnes som godt.

Bruk, tilstand og påvirkning: Øya beites av utegangarsau (9 sauer sett ved besøket i 2015) og er i god hevd med vekslende lav lynghei og godt beitet naturbeitemark. Et blikktak brukes trolig til tilleggsforing.

Fremmede arter: Det ble observert uttørka sitkagran, det er usikkert om det var noen levende igjen.

Skjøtsel og hensyn: Beiting bør opprettholdes på et nivå som er tilstrekkelig for å bevare både lyngheia og den gras- og urterike vegetasjonen, og hindre gjengroing. Lyngheia bør svis etter behov. Evt. levende sitkagran bør fjernes.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av et betydelig areal av åpne, beitede lyngheier i området. Noe av dette gror igjen rundt omkring i nærområdene.

Verdibegrunnelse: Vurderinga er gjort etter revidert faktaark pr. desember 2014. Lokaliteten får lav vekt på størrelse (kalkfattig og 10-100 da), høy vekt på tilstand og påvirkning (fremmede arter) og ingen vekt på rødlistearter. Den får derfor verdi B (viktig).

5 Nordre Heløya (Smågehølløya)

IID:	BN00000179
Posisjon:	LQ 870 647
Naturtype(r):	D07 kystlynghei (70%), D04 naturbeitemark (20%)
Delnaturtype(r):	D0708 fattig fukthei (70%), D0430 fattig beiteeng (20%)
Verdi:	B (viktig)
Undersøkt sist:	20.09.2015

Områdebeskrivelse:

Innledning: Beskrivelsen er skrevet av John Bjarne Jordal 20.01.2016, basert på eget feltarbeid 15.10.1996 (Jordal & Gaarder 1997), 20.09.2000 (Jordal 2002) og 20.09.2015, på oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten er en øy som ligger sørvest for Småge og vest for Horrem og er en del av skjærgården på vestsida av Gossen. Den inngår i Småge-området i

Aukra som er nasjonalt referanseområde for kystlynghei. Lokaliteten grenser til strandberg/sjø på alle kanter. Berggrunnen består delvis av amfibolitt og glimmerskifer (www.ngu.no). Løsmassene består av et oftest tynt og usammenhengende lag marine avsetninger med noe torvjord ovenpå. Lokaliteten ligger i sørboreal vegetasjonssone (SB) og dessuten i sterkt oseanisk vegetasjonssesjon (O3). Avgrensinga er basert på ortofoto og GPS-målinger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er hovedsakelig kystlynghei (70%), og dels naturbeitemark (20%), samt noe fattig myr (ca. 10%). Det finnes også små strandenger, tangvoller og berghamrer. Delnaturtyper er dels fattig fukthei (70%), og dels fattig beiteeng (20%). Lyngen er middels høy. Kystlynghei er sterkt truet (EN) og kulturmarkseng er sårbar (VU) på rødlista for naturtyper, og kystlynghei er også utvalgt naturtype. Vegetasjonen er dominert av fuktig hei med graminider og lyngarter, innimellom finnes mosaikk av fattig beiteeng. Av tre- og buskslag ble det notert bjørk, einer, kjøtttype, rogn og ørevier (små tresamlinger særlig i nordre/nordøstre del), men øya er i stor grad uten trær.

Artsmangfold: Av planter var det stort sett vidt utbredte lyngplanter og engarter, ellers er det funnet bitterbergknapp, blankburkne, brunrot, finnskjegg, gulaks, havstarr, heistarr, jonsokkoll, kusymre, kystmyrklegg, smalkjempe, småengkall og ved stranda strandbalderbrå. I 2000 ble det funnet kritt vokssopp. Det er potensiale for å finne flere beitemarkssopp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Øya har trolig vært uten beiting fra slutten av 1950-tallet (kilde: Asbjørn Windstad), og var fortsatt uten dyr i 1996. I 2000 gikk 12 utegangarsau her. Også i 2015 beitet utegangarsau her og øya er i relativt god hevd. Brente parti ble observert (bl.a. svidd for 15-20 år siden, Kirsti Moe Oterhals pers. medd.).

Fremmede arter: Det ble ikke observert fremmede arter.

Skjøtsel og hensyn: Beiting bør opprettholdes på et nivå som er tilstrekkelig for å bevare både lyngheia og den gras- og urterike vegetasjonen, og hindre gjengroing. Lyngheia bør svis etter behov, og noen trær kan fjernes.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av et betydelig areal av åpne, beitede lyngheier i området. Noe av dette gror igjen rundt omkring i nærområdene.

Verdibegrunnelse: Vurderinga er gjort etter revidert faktaark pr. desember 2014. Lokaliteten får middels vekt på størrelse (kalkfattig og >100 da), høy vekt på tilstand og påvirkning/bruk og ingen vekt på rødlistearter. Den får derfor verdi B (viktig).

6 Ospholmen (Ospøya)

IID:	(NY)
Posisjon:	LQ 880 648
Naturtype(r):	D07 kystlynghei
Delnaturtype(r):	D0708 fattig fukthei (80%), D0713 fattig tørrhei (10%)
Verdi:	B (viktig)
Undersøkt sist:	20.09.2015

Områdebeskrivelse:

Innledning: Beskrivelsen er skrevet av John Bjarne Jordal 20.01.2016, basert på eget feltarbeid 20.09.2015, som del av et oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten er en øy som ligger sørvest for Småge og vest for Horrem og er en del av skjærgården på vestsida av Gossen. Den inngår i Småge-området i Aukra som er nasjonalt referanseområde for kystlynghei. Lokaliteten grenser til strandberg/sjø på alle kanter. Berggrunnen består delvis av amfibolitt og glimmerskifer (www.ngu.no). Løsmassene består av et oftest tynt og usammenhengende lag marine avsetninger med noe torvjord ovenpå. Lokaliteten ligger i sørboreal vegetasjonssone (SB) og dessuten i sterkt oseanisk vegetasjonssesjon (O3). Avgrensinga er basert på ortofoto og GPS-målinger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er hovedsakelig kystlynghei. Delnaturtyper er dels fattig fukthei (80%), og fattig tørrhei (10%), ellers rundt 5% fattig myr, 5% grunt jorddekte strandberg med grasvegetasjon og litt tangvoll. Lyngen er relativt høy (25-40 cm). Kystlynghei er sterkt truet (EN) på rødlista for naturtyper, og er også utvalgt naturtype. Av tre- og buskslag ble det notert bjørkebusker, einer og ørevier, men øya er i praksis uten trær.

Artsmangfold: Av planter var det stort sett vidt utbredte lyngplanter og engarter, ellers ble det funnet finnskjegg, fjærekoll, geitsvingel, gåsemure og hanekam.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det var mest relativt høy lyng og dårlig beitetrykk. Det ble sett tre værere av utegangarsau. Beitetrykket var i 2015 relativt svakt. Det var lite spor av brenning.

Fremmede arter: Det ble ikke observert fremmede arter.

Skjøtsel og hensyn: Beiting bør opprettholdes på et nivå som er tilstrekkelig for å bevare både lyngheia og den gras- og urterike vegetasjonen, og hindre gjengroing. Lyngheia bør svis etter behov.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av et betydelig areal av åpne, beitede lyngheier i området. Noe av dette gror igjen rundt omkring i nærområdene.

Verdibegrunnelse: Vurderinga er gjort etter revidert faktaark pr. desember 2014. Lokaliteten får lav vekt på størrelse (kalkfattig og 10-100 da), middels vekt på tilstand, høy vekt på påvirkning/bruk og ingen vekt på rødlistearter. Den får derfor verdi B (viktig).

7 Skipholmen

IID:	(NY)
Posisjon:	LQ 862 646
Naturtype(r):	D07 kystlynghei
Delnaturtype(r):	D0708 fattig fukthei (60%), D0713 fattig tørrhei (30%)
Verdi:	B (viktig)
Undersøkt sist:	20.09.2015

Områdebeskrivelse:

Innledning: Beskrivelsen er skrevet av John Bjarne Jordal 21.01.2016, basert på eget feltarbeid 20.09.2015, som del av et oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten er en øy som ligger sørvest for Småge og vest for Horrem og er en del av skjærgården på vestsida av Gossen. Den inngår i Småge-området i Aukra som er nasjonalt referanseområde for kystlynghei. Lokaliteten grenser til strandberg/sjø på alle kanter. Berggrunnen består delvis av amfibolitt og glimmerskifer (www.ngu.no). Løsmassene består av et oftest tynt og usammenhengende lag marine avsetninger med noe torvjord ovenpå. Lokaliteten ligger i sørboreal vegetasjonssone (SB) og dessuten i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon (O3). Avgrensinga er basert på ortofoto og GPS-målinger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er kystlynghei. Delnaturtyper er fattig fukthei (60%), og fattig tørrhei (30%) med bl.a. melbær, forøvrig finnes fattig myr, nakent berg og små grasflekker. Lyngen er ofte rundt 40 cm høy. Kystlynghei er sterkt truet (EN) på rødlista for naturtyper, og er også utvalgt naturtype. Av tre- og buskslag ble det notert bjørk, sitkagran og rogn, men øya er i hovedsak uten trær.

Artsmangfold: Av planter var det stort sett vidt utbredte lyngplanter og engarter, bl.a. ble det funnet geitsvingel, heistarr, legeveronika, smalkjempe, småengkall, småsmelle og tiriltunge, ellers beitemarkssoppen engvokssopp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Øya virket ikke beitet på lenge og har høy røsslyng. Det finnes ei hytte på øya.

Fremmede arter: Det ble observert noen få sitkagran.

Skjøtsel og hensyn: Beiting bør opprettholdes på et nivå som er tilstrekkelig for å bevare både lyngheia og den gras- og urterike vegetasjonen, og hindre gjengroing. Lyngheia bør svis etter behov. Sitkagran bør fjernes.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av et betydelig areal av åpne, beitede lyngheier i området. Noe av dette gror igjen rundt omkring i nærområdene.

Verdibegrunnelse: Vurderinga er gjort etter revidert faktaark pr. desember 2014. Lokaliteten får lav vekt på størrelse (kalkfattig og 10-100 da), middels vekt på tilstand og påvirkning/bruk og ingen vekt på rødlistearter. Den får derfor verdi B (viktig).

8 Søndre Helløya (Horremshelløya)

IID:	(NY)
Posisjon:	LQ 873 645
Naturtype(r):	D07 kystlynghei (60%), D04 naturbeitemark (20%)
Delnaturtype(r):	D0708 fattig fukthei (60%), D0430 fattig beiteeng (20%)
Verdi:	B (viktig)
Undersøkt sist:	20.09.2015

Områdebeskrivelse:

Innledning: Beskrivelsen er skrevet av John Bjarne Jordal 21.01.2016, basert på eget feltarbeid 20.09.2015, som del av et oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten er en øy som ligger sørvest for Småge og vest for Horrem og er en del av skjærgården på vestsida av Gossen. Den inngår i Småge-området i

Aukra som er nasjonalt referanseområde for kystlynghei. Lokaliteten grenser til strandberg/sjø på alle kanter. Berggrunnen består delvis av amfibolitt og glimmerskifer (www.ngu.no). Løsmassene består av et oftest tynt og usammenhengende lag marine avsetninger med noe torvjord ovenpå. Lokaliteten ligger i sørboreal vegetasjonssone (SB) og dessuten i sterkt oseanisk vegetasjonssesjon (O3). Avgrensinga er basert på ortofoto og GPS-målinger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er dels kystlynghei av delnaturtype fattig fukthei (ca. 60%), ellers inntil 20% naturbeitemark av delnaturtype frisk fattigeng (gjengroende) og ca. 20% fattig myr. Lyngen er delvis ganske høy. Kystlynghei er sterkt truet (EN) og kulturmarkseng er sårbar (VU) på rødlista for naturtyper, og kystlynghei er også utvalgt naturtype. Av tre- og buskslag ble det notert bjørk, einer, rogn og ørevier. På deler av øya er det i ferd med å bli bjørkedominerte skogholt med noe rogn innblandet.

Artsmangfold: Av planter var det stort sett vidt utbredte lyngplanter og engarter, ellers ble det funnet engvokssopp (beitemarkssopp). Potensialet for å finne flere beitemarkssopp er til stede, særlig om hevden gjenopptas.

Bruk, tilstand og påvirkning: Øya er en gammel beiteholme, det ble i 2015 observert saueskitt, men ikke sett dyr. Noe einer så ut til å være brent for en tid tilbake. Hevden er middels dårlig og dårligere enn Nordre Helleøya.

Fremmede arter: Det ble ikke observert fremmede arter.

Skjøtsel og hensyn: Beiting bør opprettholdes på et nivå som er tilstrekkelig for å bevare lyngheia, og hindre gjengroing. Lyngheia bør svis etter behov. Trær bør ryddes.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av et betydelig areal av åpne, beitede lyngheier i området. Noe av dette gror igjen rundt omkring i nærområdene.

Verdibegrunnelse: Vurderinga er gjort etter revidert faktaark pr. desember 2014. Lokaliteten får lav vekt på størrelse (kalkfattig og 10-100 da), middels vekt på tilstand, høy vekt på påvirkning (fremmede arter) og ingen vekt på rødlistearter. Den får derfor verdi B (viktig).

9 Teistholmen vestre

IID:	(NY)
Posisjon:	LQ 856 666
Naturtype(r):	D07 kystlynghei
Delnaturtype(r):	D0708 fattig fukthei
Verdi:	B (viktig)
Undersøkt sist:	20.09.2015

Områdebeskrivelse:

Innledning: Beskrivelsen er skrevet av John Bjarne Jordal 21.01.2016, basert på eget feltarbeid 20.09.2015, som del av et oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten er en øy som ligger nordvest for ferjeleiet på Småge og er en del av skjærgården på vestsida av Gossen. Siden den vestre og østre Teistholmen ikke helt henger sammen, er de beskrevet som to lokaliteter, selv om sauene kan komme

seg fra den ene til den andre på fjære sjø. Den inngår i Småge-området i Aukra som er nasjonalt referanseområde for kystlynghei. Lokaliteten grenser til strandberg/sjø på alle kanter.

Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis (www.ngu.no). Løsmassene består av et oftest tynt og usammenhengende lag marine avsetninger med noe torvjord ovenpå. Lokaliteten ligger i sørboreal vegetasjonssone (SB) og dessuten i sterkt oseaanisk vegetasjonsseksjon (O3). Avgrensinga er basert på ortofoto og GPS-målinger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er hovedsakelig kystlynghei, med innslag av grunnlendte og nakne berg. Dominerende delnaturtype er fattig fukthei med røsslyng, bjønnskjegg og heisiv. Lyngen er middels høy på ubrente partier. I brente partier var det mye dvergsmyle, kystbergknapp, smyle og lyssiv. Kystlynghei er sterkt truet (EN) på rødlista for naturtyper, og kystlynghei er også utvalgt naturtype. Øya er uten trær.

Artsmangfold: Av planter var det stort sett vidt utbredte lyngplanter og engarter, ellers ble det funnet dvergsmyle (dels store mengder på grunnlendt berg), heisiv og kystbergknapp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Noen partier med grunnlendt hei har vært brent. Øya beites trolig av utegangersau (ingen dyr ved besøket, men saueskitt observert) og er i relativt god hevd.

Fremmede arter: Det ble ikke observert fremmede arter.

Skjøtsel og hensyn: Beiting bør opprettholdes på et nivå som er tilstrekkelig for å bevare både lyngheia og den gras- og urterike vegetasjonen, og hindre gjengroing. Lyngheia bør svis etter behov.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av et betydelig areal av åpne, beitede lyngheier i området. Noe av dette gror igjen rundt omkring i nærområdene.

Verdibegrunnelse: Vurderinga er gjort etter revidert faktaark pr. desember 2014. Lokaliteten får lav vekt på størrelse (kalkfattig og 10-100 da), høy vekt på tilstand og påvirkning/bruk og ingen vekt på rødlistearter. Den får derfor verdi B (viktig).

10 Teistholmen østre

IID:	(NY)
Posisjon:	LQ 860 666
Naturtype(r):	D07 kystlynghei
Delnaturtype(r):	D0708 fattig fukthei (50%), D0713 fattig tørrhei (50%)
Verdi:	B (viktig)
Undersøkt sist:	20.09.2015

Områdebeskrivelse:

Innledning: Beskrivelsen er skrevet av John Bjarne Jordal 21.01.2016, basert på eget feltarbeid 20.09.2015, som del av et oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten er en øy som ligger nordvest for ferjeleiet på Småge og er en del av skjærgården på vestsida av Gossen. Siden den vestre og østre Teistholmen ikke helt henger sammen, er de beskrevet som to lokaliteter, selv om sauene kan komme seg fra den ene til den andre på fjære sjø. Den inngår i Småge-området i Aukra som er nasjonalt referanseområde for kystlynghei. Lokaliteten grenser til strandberg/sjø på alle kanter. Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis (www.ngu.no). Løsmassene består av et

oftest tynt og usammenhengende lag marine avsetninger med noe torvjord ovenpå. Lokaliteten ligger i sørboreal vegetasjonssone (SB) og dessuten i sterkt oceanisk vegetasjonsseksjon (O3). Avgrensinga er basert på ortofoto og GPS-målinger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er kystlynghei. Delnaturtyper er dels fattig fukthei (50%), og dels fattig tørrhei (50%). Lyngen er oftest mindre enn 20-30 cm høy. Kystlynghei er sterkt truet (EN) på rødlista for naturtyper, og er også utvalgt naturtype. Øya har lite trær og busker (litt einer, sitkagran og bergfuru ble notert).

Artsmangfold: Av planter var det stort sett vidt utbredte lyngplanter og engarter, ellers ble det funnet dvergsmyle (dels store mengder på grunnlendt berg), heistarr, vivendel, tiriltunge, kystbergkanpp og legeveronika.

Bruk, tilstand og påvirkning: Øya beites av utegangarsau (2 værere sett ved besøket) og har litt svakt beitetrykk. Deler av lokaliteten har vært brent. Det finnes et ledegjerde og en foringsplass med blikktak.

Fremmede arter: Det ble observert noen sitkagran og bergfuru, det ble observert småplanter av sistnevnte som tyder på selvspredning.

Skjøtsel og hensyn: Beiting bør opprettholdes på et nivå som er tilstrekkelig for å bevare både lyngheia og den gras- og urterike vegetasjonen, og hindre gjengroing. Lyngheia bør svis etter behov. Sitkagran og bergfuru bør fjernes.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av et betydelig areal av åpne, beitede lyngheier i området. Noe av dette gror igjen rundt omkring i nærområdene.

Verdibegrunnelse: Vurderinga er gjort etter revidert faktaark pr. desember 2014. Lokaliteten får lav vekt på størrelse (kalkfattig og 10-100 da), høy vekt på tilstand og påvirkning/bruk og ingen vekt på rødlistearter. Den får derfor verdi B (viktig).

11 Vestre Risøya (Smågerisøya)

IID: BN00000182

Posisjon: LQ 857 638

Naturtype(r): D07 kystlynghei (55%), D04 naturbeitemark (40%)

Delnaturtype(r): D0708 fattig fukthei (50%), D0713 fattig tørrhei (5%), D0430 fattig beiteeng (40%)

Verdi: B (viktig)

Undersøkt sist: 20.09.2015

Områdebeskrivelse:

Innledning: Beskrivelsen er skrevet av John Bjarne Jordal 21.01.2016, basert på eget feltarbeid 15.10.1996 (Jordal & Gaarder 1997, Jordal 2002) og 20.09.2015, begge gangene som del av et oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten er en øy som ligger sørvest for Småge og vest for Horrem og er en del av skjærgården på vestsida av Gossen. Den inngår i Småge-området i Aukra som er nasjonalt referanseområde for kystlynghei. Lokaliteten grenser til strandberg/sjø på alle kanter. Berggrunnen består delvis av amfibolitt og glimmerskifer

(www.ngu.no). Løsmassene består av et oftest tynt og usammenhengende lag marine avsetninger med noe torvjord ovenpå. Lokaliteten ligger i sørboreal vegetasjonssone (SB) og dessuten i sterkt oseanisk vegetasjonssesjon (O3). Avgrensinga er basert på ortofoto og GPS-målinger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er dels kystlynghei (55%) med litt nakent berg, og dels naturbeitemark (40%). Delnaturtyper er fattig fukthei (50%), fattig tørrhei (5%), og fattig beiteeng (40%). Lyngen er middels høy. Kystlynghei er sterkt truet (EN) og kulturmarkseng er sårbar (VU) på rødlista for naturtyper, og kystlynghei er også utvalgt naturtype. Av tre- og buskslag ble det notert einer og rogn (få og spredt), men øya er nesten uten trær.

Artsmangfold: Av planter var det stort sett vidt utbredte lyngplanter og engarter, ellers ble det funnet blåklokke, finnskjegg, legeveronika, smalkjempe, småengkall. Ved stranda ble det også funnet gåsemure, hanekam, skjoldbærer og strandbalderbrå. Av beitemarkssopp ble det i 1996 funnet seig vokssopp, liten mønjevokssopp og grønn vokssopp. Det er potensiale for å finne flere beitemarkssopp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dette er en gammel beiteholme, men beitedyr ble ikke observert i 1996. Øya har en del grasmarker som trolig utgjør et bra beite, men ble ikke beitet i 2015. Det ble sett et sankegjerdet i sørøst.

Fremmede arter: Det ble ikke observert fremmede arter.

Skjøtsel og hensyn: Beiting bør opprettholdes på et nivå som er tilstrekkelig for å bevare både lyngheia og den gras- og urterike vegetasjonen, og hindre gjengroing. Lyngheia bør svis etter behov.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av et betydelig areal av åpne, beitede lyngheier i området. Noe av dette gror igjen rundt omkring i nærområdene.

Verdibegrunnelse: Vurderinga er gjort etter revidert faktaark pr. desember 2014. Lokaliteten får lav vekt på størrelse (kalkfattig og 10-100 da), høy vekt på tilstand og påvirkning/bruk og ingen vekt på rødlistearter. Den får derfor verdi B (viktig).

12 Vetholmen

IID:	(NY)
Posisjon:	LQ 861 658
Naturtype(r):	D07 kystlynghei (90%), D04 naturbeitemark (5%), G05 strandeng og strandsump (5%)
Delnaturtype(r):	D0708 fattig fukthei (40%), D0713 fattig tørrhei (50%), D0430 fattig beiteeng (5%), G0503 hevdet med beite (5%)
Verdi:	B (viktig)
Undersøkt sist:	20.09.2015

Områdebeskrivelse:

Innledning: Beskrivelsen er skrevet av John Bjarne Jordal 22.01.2016, basert på eget feltarbeid 20.09.2015, som del av et oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten er en øy som ligger like ved (sør for) ferjeleiet på Småge og er en del av skjærgården på vestsida av Gossen. Den inngår i Småge-området i Aukra som er nasjonalt referanseområde for kystlynghei. Lokaliteten grenser til strandberg/sjø på alle kanter. Berggrunnen består delvis av amfibolitt og glimmerskifer (www.ngu.no). Løsmassene består av et oftest tynt og usammenhengende lag marine avsetninger med noe torvjord ovenpå. Lokaliteten ligger i sørboreal vegetasjonssone (SB) og dessuten i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon (O3). Avgrensinga er basert på ortofoto og GPS-målinger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er hovedsakelig kystlynghei (>90%), og litt naturbeitemark (3-5%, delnaturtype fattig beiteeng) og strandeng (3-5%). Delnaturtyper er dels fattig fukthei (40%), fattig tørrhei (50%). Lyngen er ganske høy, 30-50 cm. Kystlynghei er sterkt truet (EN) og kulturmarkseng er sårbar (VU) på rødlista for naturtyper, og kystlynghei er også utvalgt naturtype. Vegetasjonen er dominert av fuktig hei med graminider og lyngarter, innimellom finnes mosaikk av fattig beiteeng. Av tre- og buskslag ble det notert bjørk, rogn og selje, men øya er for det meste uten trær med unntak av mindre tregrupper av bjørke på nordsida.

Artsmangfold: Av planter var det stort sett vidt utbredte lyngplanter og engarter, ellers ble det funnet blåklokke, heistarr, smalkjempe og tiriltunge. Av beitemarkssopp ble det funnet mørktannet rødspore, rombesporet rødspore (VU) og svartblå rødspore (NT) på noen små grasflekker. Potensialet for å finne flere beitemarkssopp regnes å være tilstede på noen små grasflekker.

Bruk, tilstand og påvirkning: Dette er en gammel beiteholme. Ved besøket i 2015 ble øya beitet av 5 utegangarsau, beitetrykket er relativt svakt.

Fremmede arter: Det ble ikke observert fremmede arter.

Skjøtsel og hensyn: Beiting bør opprettholdes på et nivå som er tilstrekkelig for å bevare både lyngheia og den gras- og urterike vegetasjonen, og hindre gjengroing. Lyngheia bør svis etter behov.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av et betydelig areal av åpne, beitede lyngheier i området. Noe av dette gror igjen rundt omkring i nærområdene.

Verdibegrunnelse: Vurderinga er gjort etter revidert faktaark pr. desember 2014. Lokaliteten får lav vekt på størrelse (kalkfattig og 10-100 da), høy vekt på tilstand og påvirkning/bruk og middels vekt på rødlistearter. Den får derfor verdi B (viktig).

13 Østre Risøya (Horremsrisøya)

IID:	(NY)
Posisjon:	LQ 867 640
Naturtype(r):	D07 kystlynghei (50%), D04 naturbeitemark (30%)
Delnaturtype(r):	D0708 fattig fukthei (50%), D0713 fattig tørrhei (5%), D0430 fattig beiteeng (30%)
Verdi:	B (viktig)
Undersøkt sist:	20.09.2015

Områdebeskrivelse:

Innledning: Beskrivelsen er skrevet av John Bjarne Jordal 22.01.2016, basert på eget feltarbeid 15.10.1996 (Jordal & Gaarder 1997, ikke beskrevet som naturtypelokalitet) og

20.09.2015, begge gangene som del av et oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten er en øy som ligger sørvest for Småge og vest for Horrem og er en del av skjærgården på vestsida av Gossen. Den inngår i Småge-området i Aukra som er nasjonalt referanseområde for kystlynghei. Lokaliteten grenser til strandberg/sjø på alle kanter. Berggrunnen består delvis av amfibolitt og glimmerskifer (www.ngu.no). Løsmassene består av et oftest tynt og usammenhengende lag marine avsetninger med noe torvjord ovenpå. Lokaliteten ligger i sørboreal vegetasjonssone (SB) og dessuten i sterkt oseanisk vegetasjonssesjon (O3). Avgrensinga er basert på ortofoto og GPS-målinger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er dels kystlynghei (50%), og dels naturbeitemark (30%), og ellers rundt 20% fattig myr. I tillegg finnes små naturbeitemarker langs stranda. Delnaturtyper er fattig fukthei (45%), fattig tørrhei (5%) og fattig beiteeng (30%). Lyngen er middels høy, 25-40 cm. Kystlynghei er sterkt truet (EN) og kulturmarkseng er sårbar (VU) på rødlista for naturtyper, og kystlynghei er også utvalgt naturtype. Vegetasjonen er dominert av fuktig hei med graminider og lyngarter, innimellom finnes mosaikk av fattig beiteeng. Av tre- og buskslag ble det notert bjørk, einer, rogn, selje og ørevier, men øya er nesten uten trær.

Artsmangfold: Av planter var det stort sett vidt utbredte lyngplanter og engarter, bl.a. ble det funnet brunrot, geitsvingel, gulflatbelg, kusymre og kystgrisøre, i stranda også hanekam, hestehavre, strandkvann, saltsiv, strandbalderbrå og strandkjeks.

Bruk, tilstand og påvirkning: En del av heia har trolig vært brent. Ved besøket i 2015 ble øya beitet av 3 utegangarsau, beitetrykket var relativt svakt.

Fremmede arter: Det ble ikke observert fremmede arter.

Skjøtsel og hensyn: Beiting bør opprettholdes på et nivå som er tilstrekkelig for å bevare både lyngheia og den gras- og urterike vegetasjonen, og hindre gjengroing. Lyngheia bør svis etter behov.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av et betydelig areal av åpne, beitede lyngheier i området. Noe av dette gror igjen rundt omkring i nærområdene.

Verdibegrunnelse: Vurderinga er gjort etter revidert faktaark pr. desember 2014. Lokaliteten får lav vekt på størrelse (kalkfattig og 10-100 da), høy vekt på tilstand og påvirkning/bruk og ingen vekt på rødlistearter. Den får derfor verdi B (viktig).

3.2 Averøy

Tabell 3. Oversikt over undersøkte lokaliteter på/ved Sør-Ramsøya 24.09.2015.

Nummer	Lokalitet	Posisjon	Naturtype
14	Orøya	MQ 26 95	kystlynghei
15	Sør-Ramsøya, kystlynghei	MQ 25 95	kystlynghei

16	Sør-Ramsøya sørøst, naturbeitemark	MQ 2556 9499	naturbeitemark
17	Sør-Ramsøya sørøst, strandeng	MQ 2565 9506	strandeng og strandsump
18	Sør-Ramsøya, Sørdragen	MQ 247 951	naturbeitemark

14 Averøy: Orøya

IID: (NY)
Posisjon: MQ 26 95
Naturtype(r): D07 kystlynghei (80%)
Delnaturtype(r): D0708 fattig fukthei (60%), D0713 fattig tørrhei (20%)
Verdi: B (viktig)
Undersøkt sist: 24.09.2015

Områdebeskrivelse:

Innledning: Beskrivelsen er skrevet av John Bjarne Jordal 10.02.2016, basert på eget feltarbeid 24.09.2015, som del av et oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten er en øy som ligger nord for Sør-Ramsøya og er en del av skjærgården på nordvestsida av Averøya. Lokaliteten grenser til strandberg/sjø på alle kanter. Berggrunnen består av harde og næringsfattige bergarter som kvartsdioritt, tonalitt og trondhemitt (www.ngu.no). Løsmassene består av et oftest tynt og usammenhengende lag marine avsetninger med noe torvjord ovenpå. Lokaliteten ligger i sørboreal vegetasjonssone (SB) og dessuten i sterkt oseanisk vegetasjonssesjon (O3). Avgrensinga er basert på ortofoto og GPS-målinger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er hovedsakelig kystlynghei (80%), og litt fattig og ombrotrof myr (ca. 20%). Nakne strandberg i de eksponerte delene av øya er holdt utenfor avgrensinga, men det inngår likevel litt nakent berg i lokaliteten. Det finnes også små myrtjønner med myrhatt, bukkeblad og flaskestarr. Delnaturtyper er hovedsakelig fattig fukthei (60%), men det er også litt tørr lynghei (20%) med innslag av melbær og tyttebær. Lyngen er middels høy (ofte 20-30 cm). Kystlynghei er sterkt truet (EN) på rødlista for naturtyper, og er også utvalgt naturtype. Vegetasjonen er dominert av fuktig hei med gramini-der og lyngarter (bl.a. bjønnskjegg, røsslyng, kløkkelyng, blokkebær, blåbær, smyle, blåtopp, skrubbær, heistarr), i den tørre heia er det også melbær, rypebær og tyttebær. Det finnes også små dammer med myrhatt, bukkeblad og flaskestarr. Av tre- og buskslag ble det notert bjørk, einer, rogn, sitkagran og ørevier, men øya er åpen og i praksis uten trær.

Artsmangfold: Av planter var det stort sett vidt utbredte lyngheiplanter, bl.a. ble det funnet heistarr og rypebær.

Bruk, tilstand og påvirkning: Øya beites av utegangarsau (7 stykker ved besøket), beitetrykket er relativt svakt, men det er planer om å ha hit flere dyr. Det har vært tatt torv i myrpartiene ifølge grunneier. Det er ikke kjent at det har vært brent i nyere tid.

Fremmede arter: Det ble observert få mindre sitkagraner.

Skjøtsel og hensyn: Beiting bør opprettholdes på et nivå som er tilstrekkelig for å bevare lyngheia, og hindre gjengroing. Lyngheia kan svis etter behov. Sitkagran bør fjernes.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av et betydelig areal av lyngheier i området. Mye av dette gror igjen rundt omkring i nærområdene, og Sør-Ramsøya med nærliggende øyer er et av de få som fortsatt beites. Sitkagran bør fjernes.

Verdibegrunnelse: Vurderinga er gjort etter revidert faktaark pr. desember 2014. Lokaliteten får middels vekt på størrelse (kalkfattig >100 da), middels vekt på tilstand, høy vekt på påvirkning (fremmede arter) og ingen vekt på rødlistearter. Den får derfor verdi B (viktig).

15 Averøy: Sør-Ramsøya, kystlynghei

IID:	(NY)
Posisjon:	MQ 25 95
Naturtype(r):	D07 kystlynghei (85%), D04 naturbeitemark (5%)
Delnaturltype(r):	D0708 fattig fukthei (75%), D0713 fattig tørrhei (10%), D0430 fattig beiteeng (5%)
Verdi:	B (viktig)
Undersøkt sist:	24.09.2015

Områdebeskrivelse:

Innledning: Beskrivelsen er skrevet av John Bjarne Jordal 10.02.2016, basert på eget feltarbeid 24.09.2015, som del av et oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Lokaliteten erstatter tidligere mangelfull avgrensing/beskrivelse.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten består av store deler av Sør-Ramsøya og er en del av skjærgården på nordvestsida av Averøya. Lokaliteten grenser til strandberg/sjø de fleste steder, til gjødsla mark og til en slåttemark ved husa. Berggrunnen består av harde og næringsfattige bergarter som kvartsdioritt, tonalitt og trondhemitt (www.ngu.no). Løsmassene består av et oftest tynt og usammenhengende lag marine avsetninger eller morene med noe torvjord ovenpå. Lokaliteten ligger i sørboreal vegetasjonssone (SB) og dessuten i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon (O3). Avgrensinga er basert på ortofoto og GPS-målinger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er hovedsakelig kystlynghei (85%), litt flekker av naturbeitemark (5%) nærmest gården (grenser mot slåttemark og mot gjødsla beite) og litt på sørsida av øya, og litt fattig og ombrotrof myr (10%). Strandberg er delvis holdt utenfor avgrensinga. Delnaturltyper er dels fattig fukthei (75%), fattig tørrhei (10%) og dels fattig beiteeng (5%). Lyngen er middels høy. Kystlynghei er sterkt truet (EN) og kulturmarkseng er sårbar (VU) på rødlista for naturtyper, og kystlynghei er også utvalgt naturtype. Vegetasjonen er dominert av fuktig hei med graminider og lyngarter, innimellom finnes fattig beiteeng med bl.a. blåklukke, dvergsmyle, finnskjegg, gulaks og smalkjempe. Av tre- og buskslag ble det notert bjørk, einer, osp og sitkagran, men øya er nesten uten trær.

Artsmangfold: Av planter var det stort sett vidt utbredte lyngheiplanter, bl.a. ble det funnet legeberonika, dvergsmyle, knegras, smalkjempe og tiriltunge, på nordsida ble havbendel funnet i stranda. Nærmest husene er en smal sone med naturbeitemark mellom heia og gjødsla beite

nærmere husa, med beitemarkssopp som gul småkøllesopp, rødgul småkøllesopp, brunsvart jordtunge, skjelljordtunge, liten vokssopp, skjørvokssopp og seig vokssopp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Øya beites av utegangarsau og er i middels hevd.

Fremmede arter: Det ble observert sitkagran nær gården.

Skjøtsel og hensyn: Beiting bør opprettholdes på et nivå som er tilstrekkelig for å bevare lyngheia og naturbeitemarkene, og hindre gjengroing. Lyngheia bør svis etter behov. Sitkagran bør fjernes.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av et betydelig areal av lyngheier i området. Mye av dette gror igjen rundt omkring i nærområdene, og Sør-Ramsøya med nærliggende øyer er et av de få som fortsatt beites. Sitkagran bør fjernes.

Verdibegrunnelse: Vurderinga er gjort etter revidert faktaark pr. desember 2014. Lokaliteten får middels vekt på størrelse (kalkfattig og >100 da), middels vekt på tilstand og påvirkning (fremmede arter) og ingen vekt på rødlistearter. Den får derfor verdi B (viktig).

16 Averøy: Sør-Ramsøya sørøst, naturbeitemark

IID: (NY)
Posisjon: MQ 2556 9499
Naturtype(r): D04 naturbeitemark
Delnaturtype(r): D0430 fattig beiteeng
Verdi: B (viktig)
Undersøkt sist: 24.09.2015

Områdebeskrivelse:

Innledning: Beskrivelsen er skrevet av John Bjarne Jordal 10.02.2016, basert på eget feltarbeid 24.09.2015, som del av et oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten består av et lite område omgitt av ryddet stein, kystlynghei og smal strandeng på sørøstsida av Sør-Ramsøya, i et område som er en del av skjærgården på nordvestsida av Averøya. Berggrunnen består av harde og næringsfattige bergarter som kvartsdioritt, tonalitt og trondhemitt (www.ngu.no). Løsmassene består trolig hovedsakelig av marine avsetninger, kanskje også morene. Lokaliteten ligger i sørboreal vegetasjonssone (SB) og dessuten i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon (O3). Avgrensinga er basert på ortofoto og GPS-målinger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er naturbeitemark. Delnaturtype er fattig beiteeng. Kulturmarkseng er sårbar (VU) på rødlista for naturtyper. Lokaliteten er åpen og uten trær.

Artsmangfold: Av planter ble det bl.a. funnet dvergsmyle, finnskjegg, gulaks, gåsemure, og ellers beitemarkssoppene kritt vokssopp og mørktannet rødspore.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten beites av utegangarsau og er i god hevd. Deler av den har vært potetåker noe tilbake i tid (kilde: grunneier).

Fremmede arter: Det ble ikke observert fremmede arter.

Skjøtsel og hensyn: Beiting bør opprettholdes på et nivå som er tilstrekkelig for å bevare naturbeitemarka, og hindre gjengroing.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av et større beitelandskap av lyngheier og naturbeitemarker i området. Mye av dette gror igjen rundt omkring i nærområdene, og Sør-Ramsøya med nærliggende øyer er et av de få som fortsatt beites.

Verdibegrunnelse: Vurderinga er gjort etter revidert faktaark pr. desember 2014. Lokaliteten får høy vekt på størrelse, lav vekt på arts mangfold, ingen vekt på rødlistearter, middels vekt på tilstand og påvirkning. Den får derfor verdi C (lokalt viktig).

17 Averøy: Sør-Ramsøya sørøst, strandeng

IID: (NY)
Posisjon: MQ 2565 9506
Naturtype(r): G05 strandeng og strandsump
Delnaturtype(r): G0521 seminaturlig strandeng
Verdi: B (viktig)
Undersøkt sist: 24.09.2015

Områdebeskrivelse:

Innledning: Beskrivelsen er skrevet av John Bjarne Jordal 10.02.2016, basert på eget feltarbeid 24.09.2015, som del av et oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten består av et lite område av beitet strandeng som grenser til naturbeitemark og kystlynghei på sørsida av Sør-Ramsøya, i et område som er en del av skjærgården på nordvestsida av Averøya. Berggrunnen består av harde og næringsfattige bergarter som kvartsdioritt, tonalitt og trondhemitt (www.ngu.no). Løsmassene består trolig hovedsakelig av marine avsetninger. Lokaliteten ligger i sørboreal vegetasjonssone (SB) og dessuten i sterkt oseanisk vegetasjonssesjon (O3). Avgrensinga er basert på ortofoto og GPS-målinger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er strandeng og strandsump, delnaturtype beitet seminaturlig strandeng (beitet av sau). Strandeng er nær truet (NT) på rødlista for naturtyper. Vegetasjonen er dominert av saltsiv, rødsvingel, finnskjegg, fjellblom, hanekam og smalkjempe. Lokaliteten er uten trær.

Arts mangfold: Av planter ble det bl.a. funnet fjærekoll, hestehavre, gåsemure, myrsauløk og strandkryp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Området beites av utegangarsau og er i god hevd.

Fremmede arter: Det ble ikke observert fremmede arter.

Skjøtsel og hensyn: Fysiske inngrep bør unngås. Beiting bør opprettholdes.

Del av helhetlig landskap: Området har generelt lite strandenger.

Verdibegrunnelse: Vurderinga er gjort etter revidert faktaark pr. desember 2014. Lokaliteten får lav vekt på størrelse og arts mangfold og rødlistearter, og høy vekt på tilstand. Den får derfor verdi C (lokalt viktig).

18 Averøy: Sør-Ramsøya: Sør-Dragen

IID: (NY)
Posisjon: MQ 247 951
Naturtype(r): D04 naturbeitemark (60%), D07 kystlynghei (30%)

Delnaturltype(r): D0430 fattig beiteeng (60%), D0708 fattig fukthei (20%), D0713 fattig tørrhei (10%)
Verdi: B (viktig)
Undersøkt sist: 24.09.2015

Områdebeskrivelse:

Innledning: Beskrivelsen er skrevet av John Bjarne Jordal 10.02.2016, basert på Naturbase (besøk av J.B. Jordal og Geir Gaarder 05.10.1995 og 18.10.1996 - Jordal & Gaarder 1997) og eget feltarbeid 24.09.2015, som del av et oppdrag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten består av lave berg vest for gården og nord for veien på Sør-Ramsøya. Den ligger i et område som er en del av skjærgården på nordvestsida av Averøya. Berggrunnen består av harde og næringsfattige bergarter som kvartsdioritt, tonalitt og trondhemitt (www.ngu.no). Løsmassene består trolig hovedsakelig av marine avsetninger samt litt torv. Lokaliteten ligger i sørboreal vegetasjonssone (SB) og dessuten i sterkt oseanisk vegetasjonsseksjon (O3). Avgrensinga er basert på ortofoto og GPS-målinger.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen er naturbeitemark (60%) i mosaikk med røsslynghei (30%) og nakent berg (10%). Nakne strandberg er holdt utenfor i avgrensinga. Delnaturltyper er fattig beiteeng (60%), fattig fukthei (20%) og fattig tørrhei (10%). Kulturmarkseng er sårbar (VU) og kystlynghei er sterkt truet (EN) på rødlista for naturtyper, og kystlynghei er også utvalgt naturtype. Av tre- og buskslag ble det notert bjørk, einer, rogn og ørevier, men lokaliteten er åpen og nesten uten trær.

Artsmangfold: Av planter ble det på 90-tallet bl.a. funnet blåkløkke, dvergsmyle, finnskjegg, geitsvingel, harerug, knegras, smalkjempe, tepperot og tiriltunge. I 2015 ble disse gjenfunnet, bl.a. betydelige mengder dvergsmyle fortsatt. Små vasspytter hadde tjønnaks, hesterumpe, tusenblad og flotgras. Av beitemarkssopp ble det på 90-tallet funnet gul småkøllesopp

Clavulinopsis helvola, rødgul småkøllesopp *C. laeticolor*, blektuppet småkøllesopp *C. luteoalba*, dynetunge *Geoglossum cookeanum* (NT), skjelljordtunge *G. fallax*, sleip jordtunge *G. glutinosum*, skjørvokssopp *Hygrocybe ceracea*, mønjevokssopp *H. coccinea*, kjeglevokssopp *H. conica*, liten vokssopp *H. insipida*, seig vokssopp *H. laeta*, liten mønjevokssopp *H. miniata*, papegøye vokssopp *H. psittacina*, skarlagen vokssopp *H. punicea*, honningvokssopp *H. reidii*, russelærvokssopp *H. russocoriacea* (NT), kritt vokssopp *H. virginea*, samt blekgrønn kragesopp *Stropharia albocyanea* som ikke regnes som beitemarkssopp. I 2015 var det relativt dårlig soppsesong, men et utvalg av artene fra tidligere ble gjenfunnet, i tillegg ble det funnet gul slimvokssopp *H. vitellina* (VU), som er en interessant oseanisk rødlisteart, og engvokssopp.

Bruk, tilstand og påvirkning: Sør-Dragen beites av utegangarsau og er i god hevd. Her har tidligere vært litt gjødslet med kunstgjødsel, og det er dessuten også næringstilførsel pga. nærheten til storhavet. Likevel tyder artssammensetninga på at naturtypen bør regnes som naturbeitemark.

Fremmede arter: Det ble ikke observert fremmede arter.

Skjøtsel og hensyn: Beiting bør opprettholdes på et nivå som er tilstrekkelig for å bevare naturbeitemarka og lyngheia, og hindre gjengroing. Lokaliteten bør ikke gjødsles.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten er en del av et større beitelandskap av lyngheier og naturbeitemarker i området. Mye av dette gror igjen rundt omkring i nærområdene, og Sør-Ramsøya med nærliggende øyer er et av de få som fortsatt beites.

Verdibegrunnelse: Vurderinga er gjort etter revidert faktaark pr. desember 2014. Lokaliteten får høy vekt på størrelse, middels vekt på artsmangfold, middels vekt på rødlistearter, høy vekt på tilstand, og middels vekt på påvirkning (litt gjødselpåvirka). Den får derfor verdi B (viktig).

3.3 Bilder

1 Aukra: Bekkerholmen
(kartposisjon LQ 850 666).

2 Aukra: Buøya (kartposisjon LQ 850 647).

3 Aukra: Kjøllingen (kartposisjon LQ 850 655).

4 Aukra: Lamholmen (kartposisjon LQ 860 647).

5 Aukra: Nordre Helløya (Smågehelløya) (kartposisjon LQ 870 647).

6 Aukra: Ospholmen (Ospøya) (kartposisjon LQ 880 648).

7 Aukra: Skipholmen (kartposisjon LQ 862 646).

8 Aukra: Søndre Helløya (Horremshelløya) (kartposisjon LQ 873 645).

9 Aukra: Teistholmen, vestre del (kartposisjon LQ 856 665).

10 Aukra: Teistholmen, østre del (kartposisjon LQ 860 666).

11 Aukra: Vestre Risøya (Smågerisøya) (kartposisjon LQ 857 638).

12 Aukra: Vetholmen (kartposisjon LQ 861 658).

13 Aukra: Østre Risøya
(Horremsrøya) (kartposi-
sjon LQ 867 640)

14 Averøya: Orøya nordøst
for Sør-Ramsøya er domi-
nert av kystlynghei.

15 Averøya: Sør-Ramsøya
er også dominert av kyst-
lynghei.

15 Averøya: Sør-Ramsøya, fra et parti på sørsida hvor kystlyngheia er brent for noen år siden.

15 Averøya: Sør-Ramsøya, nærmest gården ligger smale partier med naturbeitemark mellom kystlyngheia og kunstgjødsla innmark. Disse smale kantsonene er avgrenset som en del av kystlyngheia.

16 Averøy: Sør-Ramsøya sørøst, naturbeitemark. Dette er tidligere ryddet og dyrket, men fungerer i dag som naturbeitemark.

17 Averøy: Sør-Ramsøya sørøst, relativt smale strandenger som blir beitet av sau.

18 Averøy: Sør-Ramsøya, Sørdragen, dette er et parti med grunnlendte berg og en mosaikk mellom naturbeitemark og kystlynghei. Det er kartlagt som naturbeitemark, som også utgjør størstedelen av arealet.

4 *Kilder*

- Artsdatabanken & GBIF Norway 2016. Artskart. <http://artskart.artsdatabanken.no/Fa-neArtSok.aspx>, sjekket 20.01.2016.
- Folden Ø. & Oldervik, F.G. 2013. Sør-Ramsøya i Averøy kommune. Rapport om ei slåtte-mark. Bioreg AS rapport 2013: 34 s.
- Folden Ø. & Oldervik, F.G. 2014. Skjøtselsplan for Sør-Ramsøya, Averøy kommune, Møre og Romsdal Fylke. Bioreg AS rapport 2014: 16s.
- Gaarder, G. & Oldervik, F. 2003. Kartlegging av biologisk mangfold i Averøy komme. Miljø-fagling utredning, rapport 2003:19, 39 s.
- Jordal, J. B. 2002. Kartlegging av biologisk mangfold i Aukra kommune. Ressurscenteret i Tingvoll, rapport nr. 2-2000. 104 s.
- Jordal, J.B. & Gaarder, G. 1997. Biologiske undersøkelser i kulturlandskapet i Møre og Romsdal i 1995-1996. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Landbruksavd. Rapport nr. 1 - 97. 178 s.
- Kaland, P.E. & Kvamme, M. 2013. Kystlyngheiene i Norge – kunnskapsstatus og beskrivelse av 23 referanseområder. Miljødirektoratet, rapport M23-2013. 103 s.